

מדינת ישראל

משרד האוצר - אגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון

י"ח בשבט התשס"ד

10 בפברואר 2004

שה. 2004-2374

סקירה חודשית-ינואר 2004

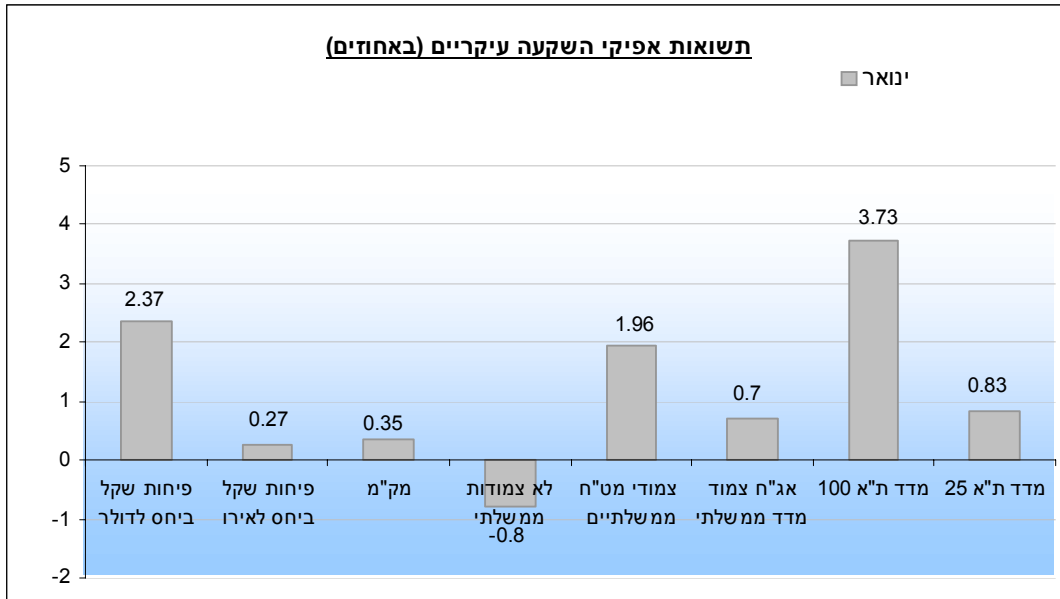
מבוא

להלן חודש ינואר כפי שהוא "מוצג במספרים":

- מדד ת"א 25 עלה בשיעור של 0.83%.
- מדד ת"א 100 עלה בשיעור של 3.73%.
- אג"ח ממשלתיות צמודות מדד עלו בשיעור של 0.7%.
- אג"ח ממשלתיות לא צמודות ירדו בשיעור של 0.8%.
- השקל נחלש מול הדולר בשיעור של 2.37%.
- השקל נחלש מול היורו בשיעור של 0.27%.
- ריבית בנק ישראל הופחתה ב 0.3 נקודות האחוז ורמתה 4.5%.
- מדד המחירים לצרכן ירד במהלך חודש דצמבר בשיעור של 0.2%. בשנת 2003 ירד המדד בשיעור של 1.9%.
- אחוז הבלתי מועסקים מתוך כוח העבודה עמד על 10.7% בחודש נובמבר.
- עודף בסך של 615 מיליון ש"ח נרשם בפעילותה הכוללת של הממשלה (ללא מתן אשראי נטו).

א. שוק ההון והמט"ח

להלן גרף המתאר את תשואות אפיקי ההשקעה העיקריים במהלך חודש ינואר 2004. התייחסות פרטנית לכל אפיק, מובאת בהמשך.

להלן טבלה המציגה את מחזורי המסחר והמחזור היומי הממוצע בבורסה לני"ע בת"א

מחזור מסחר יומי ממוצע בחודש נובמבר 2003 (במיליוני ש"ח)	מחזור מסחר יומי ממוצע בחודש דצמבר 2003 (במיליוני ש"ח)	מחזור מסחר יומי ממוצע בחודש ינואר 2004 (במיליוני ש"ח)	סוג הנייר
649	570	838	מניות וני"ע להמרה
681	776	870	אג"ח-סה"כ-ללא מק"מ
545	546	623	מק"מ
154,000 יחידות	124,000 יחידות	138,000 יחידות	אופציות על מדד ת"א 25
31,000 יחידות	28,000 יחידות	32,000 יחידות	אופציות דולריות

שוק המניות

בחודש ינואר נמשכה מגמת העליות בבורסה בת"א, אם כי בקצב מתון יותר בהשוואה לחודשים קודמים. מדד ת"א 25 רשם עלייה בשיעור של 0.83%. מדד ת"א 100 עלה בשיעור של 3.73%. עיקר העליות נרשמו בימים לאחר פרסום המדד השלילי. פרסום המדד השלילי אותת למשקיעים כי הסיכויים להורדת הריבית גבוהים.

העליות בבורסה החודש נבעו ממספר סיבות עיקריות:

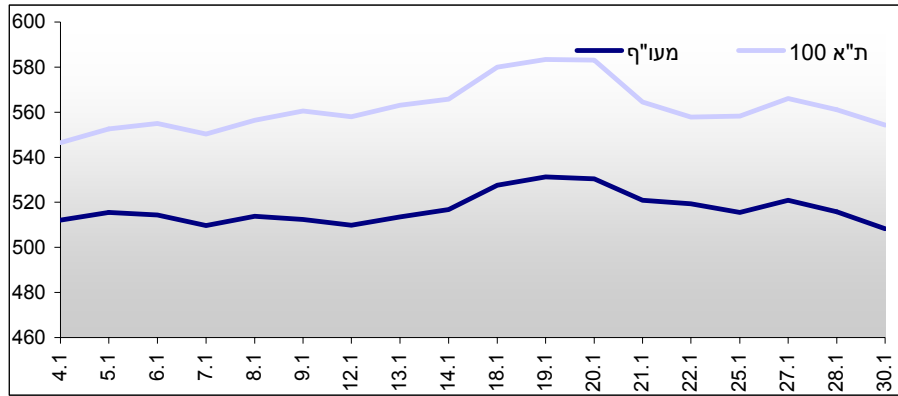
- ✓ הורדת הריבית ע"י בנק ישראל בחודשים האחרונים, לרמה של 4.5% מותירה בידי המשקיעים, אפיקי השקעה אלטרנטיביים, עם תשואות נמוכות.
- ✓ פרסום המדד השלילי ומשמעותו לגבי הפחתות עתידיות בריבית.
- ✓ העברת התקציב בכנסת.
- ✓ ניצני התאוששות בכלכלה העולמית, מגובים בעליות שערים בבורסות המובילות בעולם: מדד הנאסד"ק עלה בשיעור של 3.1%. מדד הניקי-225 עלה בשיעור של 1%.
- ✓ פרסום נתוני הלמ"ס המצביעים על עליה בפעילות של כל ענפי המשק:
  - עלייה במכירות המסחר הקמעונאי וביצוא הסחורות.
  - עלייה בייצור התעשייתי וביבוא חומרי גלם ומוצרי השקעה

במהלך חודש ינואר בוצעו מימושים רבים ע"י בעלי עניין בבורסה. סך המימושים מתקרב ל-1 מיליארד ש"ח. להלן חלק מהמימושים הבולטים:

החברה	סכום מימוש במיליונים
מכתשים אגן	418
אגיס	206
סאני	50
כנפיים (ארקיע)	32
תדיראן קשר	20
	6
פוקס	15
	14

ניצני התאוששות נראו גם בשוק הראשוני. בחודש ינואר, בוצעו 5 הנפקות לציבור בשווי כולל של 1.14 מיליארד ש"ח. לאלו נוספו הקצאות פרטיות של 6 חברות בשווי כולל של 6.3 מיליארד ש"ח. (בולטת בהן חברת טבע שהקצתה כ- 6 מיליארד ש"ח).

לשם ההשוואה, בכל שנת 2003 בוצעו הנפקות לציבור בתמורה כוללת של 1 מיליארד ש"ח. להן התווספו הקצאות פרטיות בשווי של 2.1 מיליארד ש"ח.

שוק איגרות החוב הממשלתיות

לא צמודות (שקליות)

מחירי אגרות החוב השקליות ירדו במהלך חודש ינואר בשיעור של 0.8%.

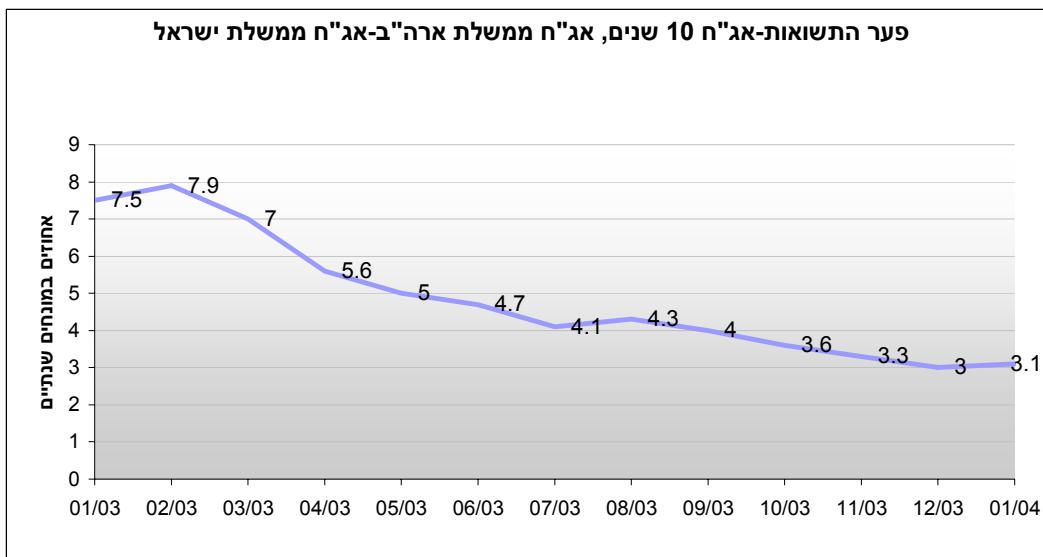
ההתפלגות בין הסוגים השונים הינה כדלקמן:

א. השחרים רשמו החודש ירידה בשיעור של 0.94%

ב. בגילונים נרשמה ירידה בשיעור של 0.5%.

ג. במק"מ נרשמה עלייה בשיעור של 0.35%

ציפיות שתהליך הפחתת הריבית קרב למיצויו לצד התחזקות הדולר גרמו להיחלשותם של האפיקים השקליים החודש. לכל אלו מתווסף פער התשואות בין אג"ח ממשלת ארה"ב לאג"ח מדינת ישראל שהולך ומצטמצם בהדרגה בחודשים האחרונים ועומד כיום על כ-0.1%.

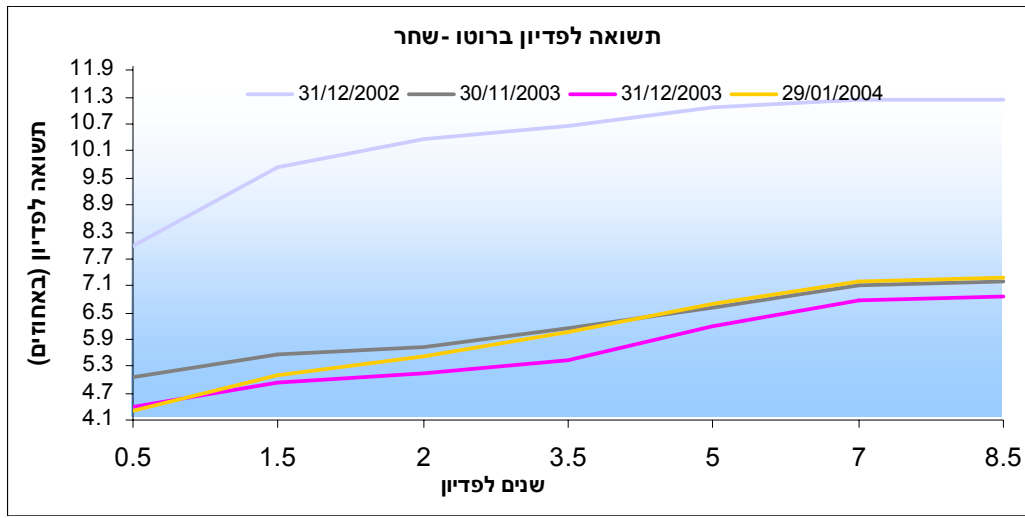

ע"פ נתוני בנק ישראל

בשחרים, ככל שהתרחקה תקופת הפדיון כך גברו ההיצעים והתחזקה הירידה. בשחרים הקצרים (0-2) נרשמה עליית מחירים בשיעור של 0.26%. בשחרים הבינוניים (2-5) ובשחרים הארוכים נרשמו ירידות מחירים של 0.84%, 1.58%, בהתאמה. ירידות מחירים אלו הובילו לעליית התשואה לפדיון בהתאם -תשואה של 7% בטווחים הארוכים. להלן טבלה המציגה את התשואות לפדיון:

תאריך	תשואה לפדיון טווח קצר (עד 1 שנים) טווח קצר (עד 1 שנים) %	תשואה לפדיון טווח בינוני (2-4 שנים) טווח בינוני (2-4 שנים) %	תשואה לפדיון טווח בינוני (5-9 שנים) טווח בינוני (5-9 שנים) %
31.12.2002	7.98	10.27	11.19
30.11.2003	5.08	5.82	6.97
31.12.2003	4.38	5.18	6.61
29.01.2004	4.29	5.57	7.04

להלן גרף המתאר את התפתחות עקום התשואה לפדיון באיגרות חוב לא צמודות מסוג "שחר":

צמודות מדד

מחירי איגרות החוב צמודות מדד עלו בחודש ינואר בשיעור של 0.7%.

מחירי האג"ח עלו בחודש ינואר בכל הטווחים לפדיון. עיקר העליות נרשמו בטווחים הבינוניים (2-7) שם נרשמו עליות שערים בשיעור של 1.1%. בטווחים הארוכים יותר (7-15) נרשמו עליות בשיעור של 0.7%.

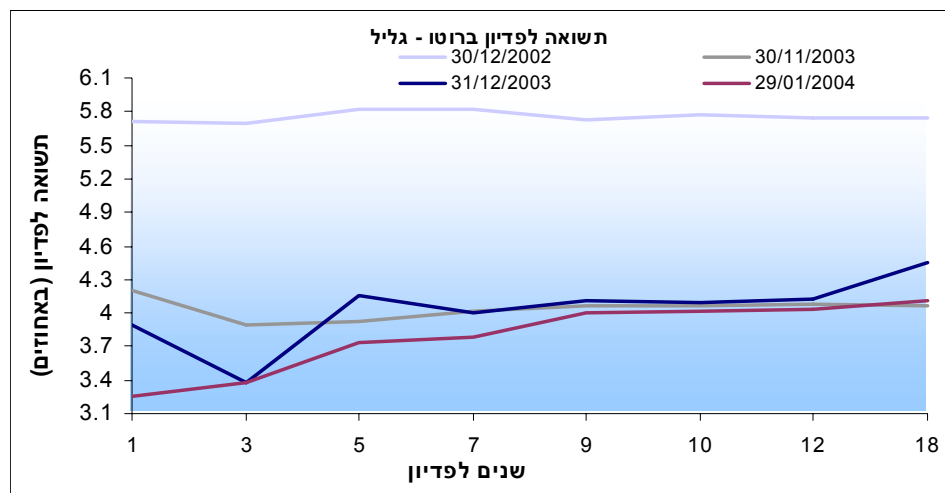
עליית המחירים, הינה תוצאה של הגורמים הבאים:

1. ציפיית השוק לסביבת אינפלציה חיובית בחודשים הבאים (ע"פ הערכות הגופים הפועלים בשוק האינפלציה תעמוד בשנה הקרובה על 1.6%).
2. התחזקות הדולר מול השקל בשיעור של 2.4%.
3. עודף פדיון על פני גיוס במהלך החודש. פדיון גליל הסתכם ל-1.8 מיליארד ש"ח, הגיוס הסתכם ב 1.4 מיליארד ש"ח.
4. הזרמת ביקושים מצד קרנות הפנסיה לשוק ההון. צפי בשנת 2004 ל 12 מיליארד ש"ח שיושקעו בשוק ההון.

להלן טבלה המציגה את התשואות לפדיון בטווחים הקצרים הבינוניים והארוכים:

תשואה ריאליית לפדיון טווח ארוך (9-18.5 שנים) %	תשואה ריאליית לפדיון טווח בינוני (5-7 שנים) %	תשואה ריאליית לפדיון טווח קצר (3 שנים) %	תשואה ריאליית לפדיון טווח קצר (עד 1 שנים)	תאריך
5.74	5.82	5.7	5.71	31.12.2002
4.07	3.96	3.89	4.21	30.11.2003
4.19	4.08	3.38	3.89	31.12.2003
4.04	3.76	3.38	3.25	29.01.2004

להלן גרף המתאר את התפתחות עקום התשואה לפדיון באיגרות חוב צמודות מסוג "גליל":

שוק המט"ח

בחודש ינואר נחלש השקל מול הדולר, בשיעור של 2.4%. שער הדולר ירד במהלך החודש מרמה של 4.379 ש"ח לדולר לרמה של 4.483 ש"ח לדולר.

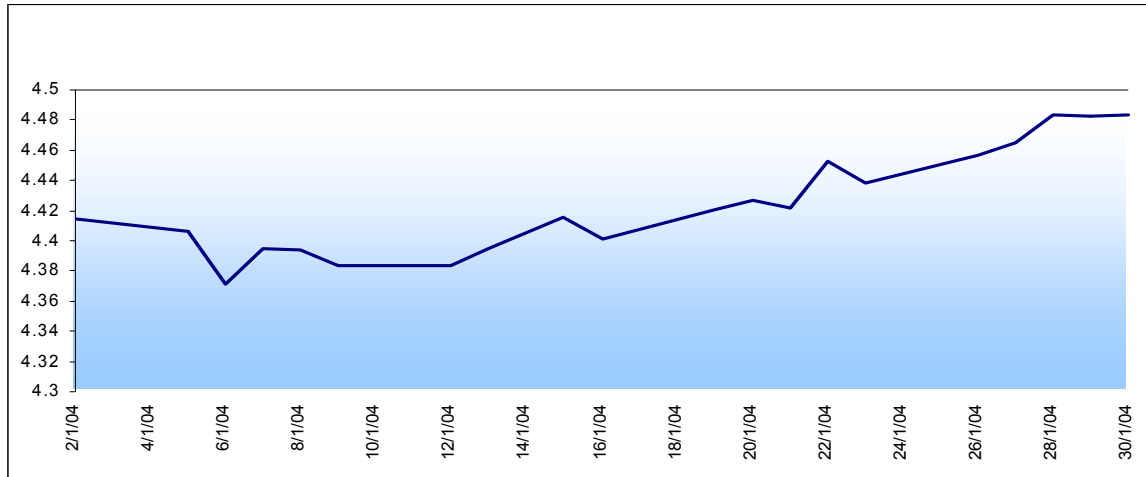
הסיבות להחלשות השקל במהלך החודש הנוכחי:

✓ תגובה להפחתת הריבית בשיעור של 0.3%. פער הריביות כעת בין ישראל לארה"ב הצטמצם ועומד על 3.5%. יש לשער כי הפחתות נוספות בריבית (במידה ויהיו) יגרמו לפיחות נוסף בשקל.

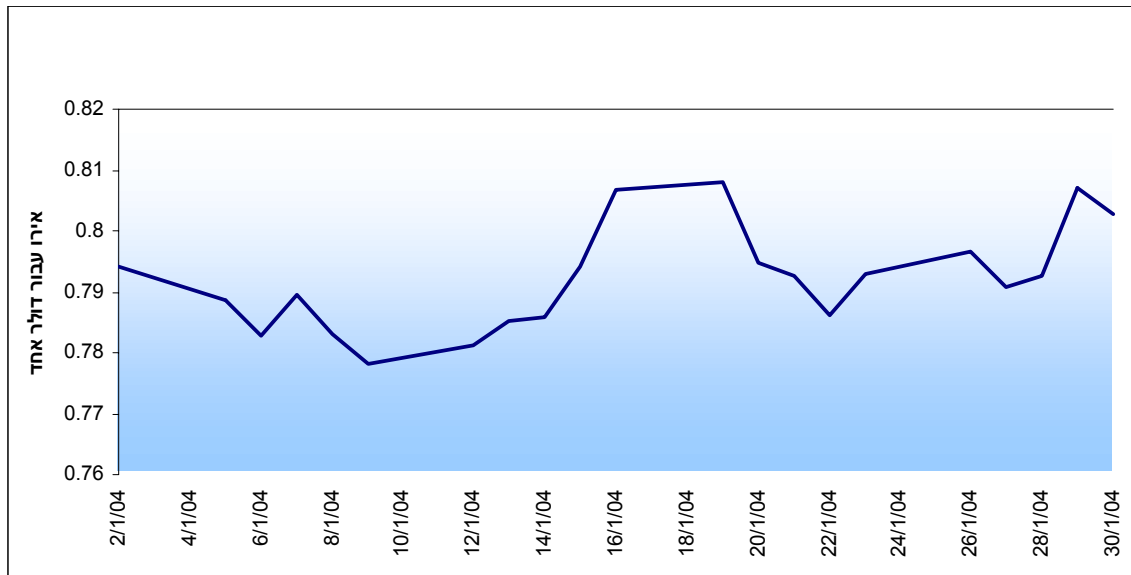
✓ התחזקות הדולר מול האירו בעולם בשיעור של 1.12%.

✓ חשש מחידוש גל פיגועי הטרור

הגרף הבא משקף את התנהגות הדולר ביחס לשקל במהלך חודש ינואר:

הגרף הבא משקף את התנהגות האירו ביחס לדולר אחד במהלך חודש ינואר:

ב. נתונים מקרו כלכליים

הוצאות והכנסות הממשלה (במיליוני ש"ח) לשנת 2003

בחודש ינואר נרשם עודף בפעילותה הכוללת של הממשלה (ללא מתן אשראי נטו) בסך של 615 מיליוני ש"ח.

הכנסות המדינה ממסים ומאגרות הסתכמו על פי אומדנים ראשוניים ב 12.5 מיליארד ש"ח, עלייה ריאלית של כ-16% לעומת החודש המקביל אשתקד. שיעור הגידול החריג נובע מהפרשי עיתוי של החזרי מס שנוצרו בעקבות העיצומים של עובדי אגפי המסים.

להלן טבלה המציגה את גרעון הממשלה (במיליוני ש"ח) לשנת 2004 :

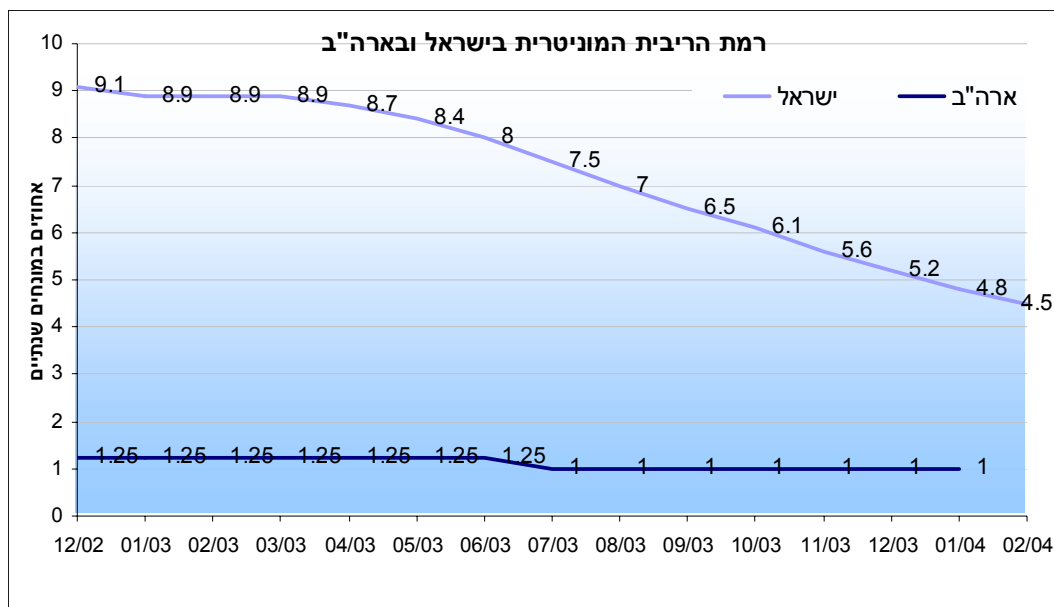
<u>ינואר</u> <u>2004</u>	<u>ביצוע</u> <u>מצטבר</u>	<u>תקציב</u> <u>שנתי</u> <u>חוק</u>	
615	615	-20,600	גרעון/עודף
856	856	-17,434	מזה: גרעון מקומי
-241	-241	-3,166	מזה: גרעון בחו"ל

ריבית בנק ישראל

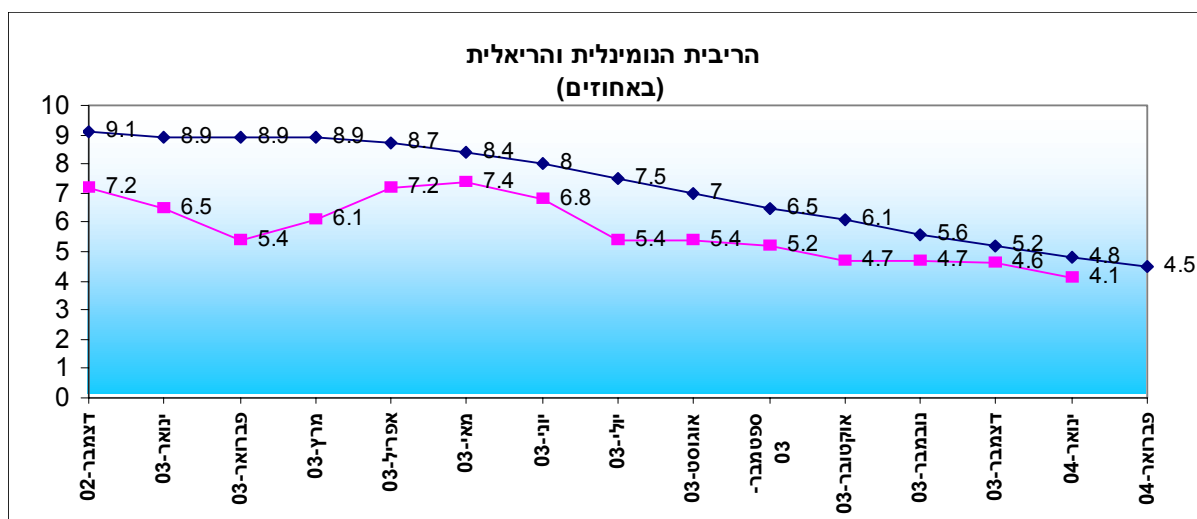
ריבית בנק ישראל לחודש פברואר 2004 הופחתה ב 0.3 נקודות האחוז לרמה של 4.5%. ההפחתה המצטברת בריבית בנק ישראל מאז דצמבר 2002 מסתכמת, עם ההפחתה הנוכחית ב 4.6 נקודות האחוז.

מבנק ישראל נמסר כי המשך תהליך הפחתת הריבית מתאפשר בשל:

- ✓ רמת הציפיות לאינפלציה לשנה הקרובה הנמצאת בתחום התחזון של יעד יציבות המחירים (1 עד 3 אחוזים)
- ✓ על רקע הירידה בפועל במדד המחירים ב-12 החודשים האחרונים
- ✓ המשך הפעילות הריאלית הממותנת של המשק
- ✓ הרגיעה היחסית בשוק מטבע-חוץ ובשוקי הכספים וההון.

להלן גרף המציג את הריבית הנומינלית ואת הריבית הריאלית ע"פ בנק ישראל. (דהיינו הריבית הנומינלית בניכוי הציפיות האינפלציוניות):

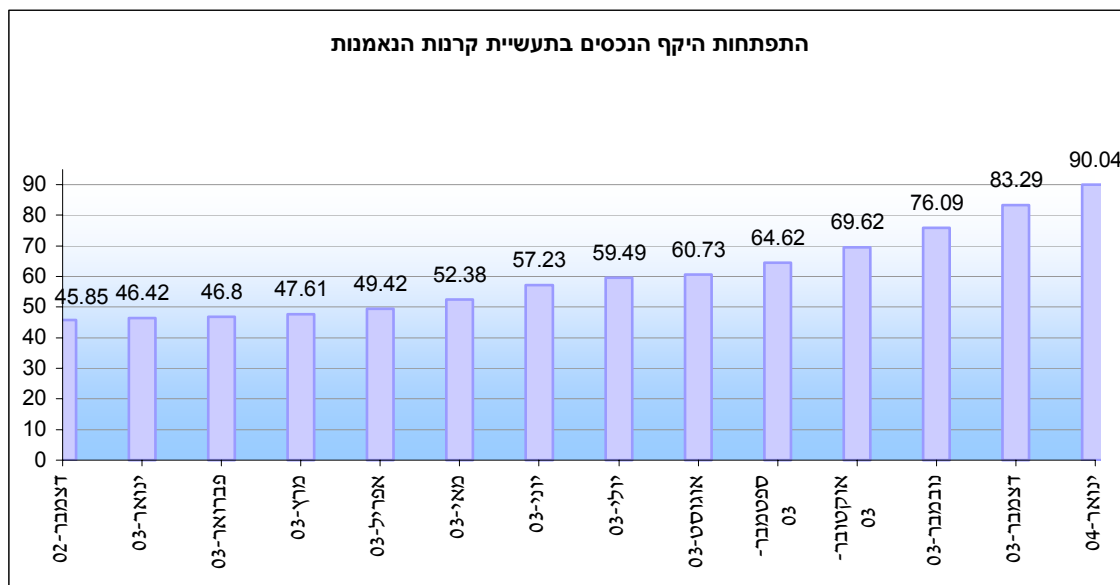
אבטלה - אחוז הבלתי מועסקים מתוך כוח העבודה האזרחי, עמד בחודש נובמבר על שיעור של 10.7%. שיעור זה קבוע מאז חודש מאי 2003 ומשקף עלייה של 0.2% מאז ראשית 2003. מספר הבלתי מועסקים עומד על כ-279 אלף איש.

מדד המחירים לצרכן - מדד המחירים לצרכן ירד במהלך חודש דצמבר בשיעור של 0.2%. בשנת 2003 ירד המדד בשיעור של 1.9%. בחודש דצמבר נרשמו ירידות מחירים במרבית קבוצות התצרוכת של המדד ובעיקר בסעיפי הירקות והפירות, הדיור, הבראה ונופש. לעומתן, עלו בעיקר מדדי המחירים של סעיפי האנרגיה (חשמל ודלקים), הלבשה והנעלה.

ג. קרנות נאמנות- נתונים בולטים

ע"פ חברת "מיטב":

1. מדד "מיטב" של כלל קרנות הנאמנות עלה ב 1.1%.
2. קבוצת הקרנות המתמחות במניות "קטנות" יותר (הייטק, תל טק, יתר) נהנו מתשואות גבוהות. הקרנות המתמחות במעו"ף עלו ב 0.4%
3. סה"כ נכסי הקרנות עלה בחודש ינואר בשיעור של 8.1% והוא עומד בסוף החודש על 90.04 מיליארד ש"ח.

להלן הרכב ההשקעות בענף הקרנות לחודש ינואר:

